

DZIELENIE (19) *sb n*

Pierwsze oraz drugie e jasne; końcowe z tekstu nie oznaczającego -é.

sg N dzielenie (6). ◇ G dzieleniã (4). ◇ A dzielenie (1). ◇ I dzieleni(e)m (4). ◇ L dzieleniu (4).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w. s.v. dzielić.

1. Rozkładanie, krajanie jakiejś całości na części; divisus *Mącz* (10) : Divisus, nomen, Dzielenie *Mącz* 91b; *Calep* 336a.

dzielenie czego (2): Grec. słowo znaczy prosto kráiác/ á wzięte ielt podobieństhwo [...] od onego ftárodawnego zwyczajú który bywał przy dzieleniu ofiar *BibRadz* II 118 *marg*; Discerniculum – Instrument do dzieleniã włósfow. *Calep* 329a.

a. mat. Działanie arytmetyczne, wyznaczające iloraz dwu liczb (5) : A przez dzielenie [czyń] zafię każdą mnieyfszą rzecz na więtfzã *KłosAlg* E, E4, H.

dzielenie czego (1): A zoftaćć frakta po dzieleniu moneti mnieyfszey albo wagi *KłosAlg* F.

Szereg: »mnożenie z dzieleniem« (1): Mnozenie z dzieleniem. *KłosAlg* D4.

b. geom. (1) : Punkt/ to yeft rzecz máluczka która nie może dzielenia cierpieć dla fwey málóści. *Mącz* 331c.

2. Różnicowanie, klasyfikowanie według działów [czego] (1) :

Wyrażenie: »na częsei dzielenie« (1): ci co zakon ná trzy części dziela/ to ielt/ ná Ceremonie/ ná práwã fádowe/ y ná obyczãie (*marg*) Stáre ono ná trzy części zakonu dzielenie niedoftateczne [...] (–) *CzechRozm* 96v *marg*.

3. Rozdzielanie między kogoś; distinctio, distributio, dividuitas, divisio, divisus, partitio, sectio, tributio *Cn* [czego] (5) : *LubPs* F; Gdy fię też fchodzą do łupu/ ábo do dzielenia żywności [*Ad praedam... aut annonam dividendam*]/ niechby nic wedle woli fwey nieczynili *ModrzBaz* 114; Nufz dzieleniem bráćiey/ máiętności po Oycu/ iáko *familie* wielkie drobnieią y niłczeią *GórnRozm* K3v, I.

dzielenie między kogo (1): iáko zá dzieleniem miedzy brácią máiętności/ do wielkiego vboftwã przychodzić fię muśi *GórnRozm* H4v.

4. To, co wyznacza podział, przedział; tu: miedza, granica; limes *Mącz* [czego] (1) :

Szereg: »granice albo dzielenie« (1): Sunt aut duo maximi limites in agris Cardo et decumanus, Dwie fã gránice/ álbo dzielenie ymienia w polách/ Iedná Cardo druga Decumanus, Bywáyã zwáne. *Mącz* 194a.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (2) : Divisio – Dzielenię, łączenie [!]. *Calep* 336a, 758b.

Synonimy: **1.** rozjęcie, rozkładanie; **2.** dywizyja; **3.** darowanie, dawanie, rozdawanie; **4.** granica.

Cf **DZIAŁ, DZIELIĆ**